

Landsomfattende underskriftaksjon for reising av Falkberget-senter på Røros

Vi som undertegner dette oppropet oppfordrer våre politiske myndigheter ved Kulturdepartementet og Sør-Trøndelag fylkeskommune om å samarbeide med Røros kommune om å reise et Falkberget-senter/Falkberget-akademi på Røros. I april 2017 er det 50 år siden Johan Falkberget døde. En passende dato for innvielse av et slikt bygg, midt i verdensarven.

Over alt på Bergstaden Røros og i Røros-regionen, er det spor etter Johan Falkberget: Vi ser dem i Røros kirke, i hoteller, gruveanlegg, gater og veter, flyplass og jernbane. Uten Johan Falkberget ville ikke Norge og verden hatt Røros som et unikt verdensarvsenter. Hans mer enn 50 bøker fikk enorm utbredelse og er oversatt og lest langt ut over Europa. Hans samfunnsengasjement var vidtfavnende. Han var politikeren og medmennesket som uegennyttig kjempet de arbeidsløses og svakes sak og som gav bort det han tjente. I en årrekke var han et markant medlem av Kringkastingsrådet og sterkt engasjert i lærerutdanning, for å nevne noe.

I hans fotspor gror en rik og mangesidig kultur innen filmskapning, teater, opera, musikk, billedkunst og skulptur. Årlig holdes det en rekke Falkberget-seminarer. Samtidig utgis det stadig nye bøker om Falkberget. Kulturskattene etter Falkberget genererer ikke bare turistnæringen i Røros-regionen, men ny, kulturell kreativitet på et vidt felt. Ingen norsk skjønnlitterær forfatter er blitt, og blir, dramatisert til så mange vidt forskjellige scener som Falkberget. Det gjelder teater, film, revy, opera og musikaler. Slik er Falkberget en av de mest levende forfattere som fortsatt påvirker samfunnslivet, 50 år etter at han døde.

Røros ble i 2012 kåret til Norges fremste kulturkommune, men Falkberget-senteret som perlen i kulturen mangler fortsatt. Tiden er nå mer enn fullmoden for å reise et bygg som kan ta vare på skattene som er bortgjemt i ulike arkiv, så som brevsammenheng, boksamlinger, presseklipp, Falkberget-Ringens arkiv, samt det som alt finnes av kreative videreutviklinger av Johan Falkbergets forfatterskap: Terje Grøstads litografier; Per Sverre Dahls figurer, Esten Borgos' fotografier; og andre kunstnere så som Annema Storvik Nicolaisen, musikk av Sparre Olsen, Henning Sommerro og Gisle Kverndokk; filmatisering av Den fjerde nattevakt, An-Magritt, Eli Sjursdotter og Bør Børson samt opptak fra Den norske operas Den fjerde nattevakt og dramatisering av Den fjerde nattevakt og An-Magritt, blant flere.

Vi ber om at det snarest mulig reises et Falkberget-hus på Røros som samtidig kan fungere som et akademi for forskning og videreutvikling av kulturarven etter forfatteren og samfunnsmedmennesket Johan Falkberget. På lik linje med Bjørnstjerne Bjørnsons Aulestad og Sigrid Undsets Bjerkebæk bør det være en statlig oppgave å bygge og drive et Falkberget-senter.

Vi som undertegner, støtter aksjonen og oppfordrer våre myndigheter til rask handling!

Tor Espen Aspaas professor, Olav Egil Aune kultureddaktør, Arne Bakken pilgrimsprest, Arnfinn Brean tidl. fylkesskolesjef, Bodil Skjånes Dugstad tidl. skoledirektør, Tom Egeland forfatter, Hildegun Eggen skuespiller, Kåre Gjønnnes tidl. fylkesmann, Per Boye Hansen operasjef, Harald Hauge sokneprest, Ellen Horn teatersjef Riksteateret, Gudmund Hummelvoll førsteamanuensis, Ola Jonsmoen forfatter, Gisle Kverndokk komponist, Sturle Kojen Falkbergetbiograf, Per Edgar Kokkvold generalsekretær, Helge Nordahl professor, Sven Nyhus professor, Elisabeth Matheson skuespiller, Mads Nygaard forlagssjef Aschehoug, Tom Remlov administrerende direktør for Den Norske Opera & Ballett, Henning Sommerro komponist, Kristian Seltun teatersjef Trøndelag teater, Tor Singaas biskop, Hans Svenne Falkbergetbibliograf, Randi Gran Tørring leder Falkberget-Ringen, Erik Ulfsby teatersjef Det norske teateret, Liv Ullmann skuespiller, Vigdis Ystad professor, Trygve Åslund forlagssjef Aschehoug.